

Zveza za tehnično kulturo Slovenije

54. Državno srečanje mladih raziskovalcev

Francoska kapa skozi obdobje Tudorjev

Inovacijski predlog

Avtor: Kristjan Herzog

Mentorici: Alenka Lukić, Ksenija Plazl

Srednja šola za oblikovanje Maribor

Murska Sobota, junij 2020

KAZALO

POVZETEK	4
ZAHVALA	5
1. UVOD	6
2. »FRANCOSKA KAPA« ali »FRENCH HOOD«	7
2.1 »French hood« na portretih plemstva	11
3 IZDELAVA FRANCOSKE KAPE	13
3.1 Izbiranje oblike francoske kape	13
3.2 Materiali in metode izdelave	15
4. REZULTATI	23
5. RAZPRAVA	23
6. DRUŽBENA ODGOVORNOST	24
7. ZAKLJUČEK.....	25
8. PRILOGE	26
9.VIRI IN LITERATURA	27
9.1 Spletni viri besedila	27
9.2 Viri slikovnega gradiva	27
9.3Literatura	29

KAZALO SLIK

Slika 1: Anne Boleyn s prvotno obliko francoske kape	7
Slika 2: Koničasta oblika kape	8
Slika 3: Marija I. Angleška z ravno obliko francoske kape (primer 1)	8
Slika 4: Ravna oblika francoske kape	9
Slika 5: » Srčasta« oblika francoske kape	9
Slika 6: Kraljica Elizabeta I. kot mlado dekle	10
Slika 7: Portret mlade princese Doroteje Danske	10
Slika 8: Katarina Howard s francosko kapo iz bele tkanine in trakom	12
Slika 9: Portret kraljice Elizabete I.	12
Slika 10: Spredaj koničasta oblika francoske kape	13
Slika 11: Ravna oblika francoske kape, primer 1	13
Slika 12: Ravna oblika francoske kape, primer 2	14
Slika 13: Polkrožna oblika francoske kape	14
Slika 14: Srčasta oblika francoske kape	15
Slika 15: Narisan in izrezan kroj	16
Slika 16: Notranji spodnji in zgornji del kape	17
Slika 17: Blago s čipko, prišito na spodnji del	17
Slika 18: Blago s čipko, prišito na zgornji del	18
Slika 19: Notranji spodnji in zgornji del kape z izdelanim tunelom in žičnim ogradjem	18
Slika 20: Sestavljena zgornji in spodnji del kape	19
Slika 21: Prišita vlečka	19
Slika 22: Pogled na dokončan izdelek od spredaj	20
Slika 23: Pogled na dokončan izdelek od zadaj	20
Slika 24: Pogled na dokončan izdelek iz leve	21
Slika 25: Pogled na dokončan izdelek iz desne	21
Slika 26: Pogled na dokončan izdelek od zgoraj	22
Slika 27: Kroj francoske kape za zgornji in spodnji del	26
Slika 28: Kroj vlečke	26

POVZETEK

Osnovni namen pokrivala je zaščita pred mrazom, vetrom, mokroto, vročino, umazanijo ipd. Pokrivalo ima tudi družbeno funkcijo. S pokrivalom lahko nositelj okolici sporoča, kdo je. V preteklosti pokrivala niso imela le izrazito varovalnega pomena, predvsem je šlo za izrazit statusni pomen pri razmejevanjih med različnimi družbenimi sloji, še posebno na vsakdanji ravni. Njihova raba je bila povezana s številnimi družbenimi pravili in moralnimi obveznostmi. Danes so značilnosti določenih oblik pokrival pogosto uporabljene za simbolno osnovo gledaliških, pa tudi nacionalnih in folklornih kostumov. Ker me zgodovina oblačil, še posebno pokrival, zelo zanima, sem se odločil, da v svojem inovacijskem predlogu globlje raziščem področje razvoja pokrival skozi zgodovino. Pri tem sem se še posebej osredotočil na pokrivala kraljice Marije I. Angleške, kjer sem pokrivalo preučil tako s konstrukcijskega, tehnološkega in kostumografskega vidika ter izdelal repliko pokrivala.

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentoricama, ki sta spremljali moje pisanje naloge in mi pomagali pri izdelavi izdelka, lektorici za lektoriranje ter mojim staršem in prijateljem, ki so me spodbujali in mi pomagali pri zbiranju podatkov.

1. UVOD

Za pisanje inovacijskega predloga sem se odločil, ker me kostumografija zelo zanima. Obdobje renesanse se mi zdi še posebno zanimivo, saj je s svojo umetnostjo in načinom oblačenja močno vplivalo na prihajajoča obdobja v zgodovini. V nalogi se bom osredotočil na naglavni del oblačila v šestnajstem stoletju, torej na t.i. »French hood« ali francosko kapo. Raziskal bom njeno izdelavo, različne oblike in načine izdelave, ki so nastajali skozi burno obdobje vladavine Tudorjev.

2. »FRANCOSKA KAPA« ali »FRENCH HOOD«

Francoska kapa (angl. »French hood«) je bila žensko naglavno pokrivalo, značilno za zahodno Evropo v šestnajstem stoletju in je očitno imela svoje poreklo v Franciji.

Za uvedbo francoske kape v Angliji je zaslužna Anne Boleyn, druga žena Henrika VIII. Med bivanjem na francoskem dvoru je prevzela kontinentalni slog in ga ob vrnitvi v Anglijo še naprej nosila. Največkrat so jo sestavljali nakit in trakovi, pa tudi čipke, ki so krasile celotno pokrivalo. Takšni okrasni nakit in biserni robovi so bili takrat znani kot "milimentacije", čeprav niso bistvenega pomena kot dodatek k navadni francoski kapi. Te so se včasih ujemale z nakitom ob robu obleke. Bila je različnih oblik (npr.: polkrožna (slika 1), koničasta (slika 2), ravna (slika 3, 4), srčasta oziroma »Attifet« (slika 5)), vendar je bila večinoma na vse pritrjena vlečka, ki je pokrivala lase. Lasje so bili največkrat spleteni v kito, pritrjeni na krono glave in skriti pod kapo. Blago je bilo največkrat belo ali črno, iz žameta, satena ali tafte. Portret kraljice Elizabete I. kot dekleta (slika 6), ki je bil naslikan leta 1545, prikazuje, da nosi francosko kapo iz iste tkanine, kot je njena obleka, čeprav so bile francoske kape največkrat narejene iz drugačnega materiala ali barve kot obleka. Črna vlečka je bila pritrjena na notranji zadnji strani kape, kjer je padla pod ramena. Izdelovalci so uporabili različne interpretacije te oblike vlečk; nekateri so uporabljali polkrožno vlečko, medtem ko so se drugi raje odločili za pravokotno obliko. Obstajajo dokazi, da bi se lahko vlečke pritrdile na kapo, čeprav so edine upodobitve le-tega portreti majhnih otrok (slika 7).

Slika 1: Anne Boleyn s prvotno obliko francoske kape. (Vir: <http://conorbyrnex.blogspot.com/2015/12/above-most-well-known-portrait-of-anne.html>,

3. 1. 2020)

Slika 2: Koničasta oblika kape.

(Vir: <https://www.pinterest.cl/pin/14636767513791633/> , 3. 1. 2020)

Slika 3: Marija I. Angleška z »ravno« obliko francoske kape.

(Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Marija_I._Angle%C5%A1ka , 3. 1. 2020)

Slika 4: Ravna oblika francoske kape (primer 2).

(Vir: <https://www.pinterest.co.uk/pin/279997301816257225/> , 14. 12. 2020)

Slika 5: Srčasta oblika francoske kape.

(Vir: <https://www.bizarrenoirshop.com/products/tudor-inspired-historical-renaissance-headaddress-in-light-blue>, 3. 1. 2020)

Slika 6: Kraljica Elizabeta I. kot dekle.

(<https://blog.oup.com/2011/11/elizabeth/>, 3. 1. 2020)

Slika 7: Portret mlade princese Doroteje Danske.

(Vir: <https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/jan-gossaert-jean-gossart-a-young-princess-dorothea-of-denmark>, 3. 1. 2020)

2.1. »French hood« na portretih plemstva

Ko se je francoska kapa prvič pojavila na portretih plemstva, njena oblika ni bila radikalno drugačna kot pri predhodni angleški kapi, ki je bila precej enake oblike, vendar je bila francoska kapa vezana v okroglo in ne kvadratno silhueto.

Ko je postala bolj priljubljena, se je oblikovala bolj poznana francoska kapa, kjer so se konice kape zožile na točke in je stranska krivulja postajala bolj izrazita, kar je omogočilo, da je uporabnik svoje lase razporedil na obe strani glave. Modna raznolikost v francoskih kapah je bila veliko večja kot pri prejšnji angleški kapi. Razlikovali pa se nista samo tkanina in dekoracija francoskih kap od posameznih delov, temveč je bilo mogoče spremeniti tudi obliko žične podlage, da bi ustvarili različne profile. Kraljica Marija I. je na primer v mladosti nosila francosko kapo z okroglim profilom, v poznejših letih pa je bila naklonjena tisti s sploščenim oziroma ravnim vrhom.

Katarina Howard, peta žena kralja Henrika VIII. Angleškega, je naslikana s francosko kapo poznega Tudorja (slika 8), ki je videti precej drugače kot kapa, ki jo nosi Anne Boleyn. Je bele barve in ima veliko bolj ukrivljeno obliko. Pod Katarininino brado je trak, s katerim so zagotavljali stabilnost kape na glavi. Na večini ostalih portretov ni pasu. Ali je opustitvi traku botroval vpliv umetnosti, je še vedno skrivnost.

Kapa, ki jo je nosila starejša kraljica Marija I., je bila priljubljena v petdesetih letih 16. stoletja. Oblika kape se je še bolj spremenila. Bila je krajša in ravnejša, stranice pa so se od prvotne ozke točke zelo razširile.

V času, ko se je kraljica Elizabeta trdno uveljavila na angleškem prestolu, so se zgornji deli oblačil in pričeske plemstva močno spremenile. Kapa, ki se včasih v celoti omenja kot "miliment" in tudi francoska kapa, se je v šestdesetih in sedemdesetih letih 16. stoletja še bolj skrčila v občutljivo postavitev čipk, nakita, biserov in tkanin, postavljenih daleč nazaj na krono glave. Portret kraljice Elizabete I. Angleške (slika 9), naslikan v sedemdesetih letih 16. stoletja, prikazuje takšno francosko kapo. Okraski z dragulji so rasli po velikosti in zapletenosti, telo francoske kape pa večinoma skrivajo lasje in okrasne obrobe. Francoske kape so se nosile od 1530 do 1580 in so bile ena najdaljših vrst pokrival 16. stoletja. Čeprav se je oblika močno razvijala, je osnovna konstrukcija ostala enaka.

Slika 8: Katarina Howard s francosko kapo iz bele tkanine in trakom.

(Vir: [https://de.wikipedia.org/wiki/Catherine_Howard#/media/Datei:Holbein, Hans \(II\) - Portrait of a lady, probably of the Cromwell Family formerly known as Catherine Howard.jpg](https://de.wikipedia.org/wiki/Catherine_Howard#/media/Datei:Holbein,_Hans_(II)_-Portrait_of_a_lady,_probably_of_the_Cromwell_Family_formerly_known_as_Catherine_Howard.jpg), 3. 1. 2020)

Slika 9: Portret kraljice Elizabete I. Angleške.

(Vir: <https://www.history.com/topics/british-history/elizabeth-i>, 3. 1. 2020)

3. IZDELAVA FRANCOSKE KAPE

3.1 Izbiranje oblike francoske kape

Najprej sem narisal skice francoskih kap različnih oblik (koničaste (slika 10), ravne (slika 11, slika 12), polkrožne (slika 13), in srčaste ali »Attifet« (slika 14)).

Slika 10: Koničasta oblika francoske kape. (Vir: lasten vir)

Slika 11: Ravna oblika francoske kape, primer 1. (Vir: lasten vir)

Slika 12: Ravna oblika francoske kape, primer 2. (Vir: lasten vir)

Slika 13: Polkrožna oblika francoske kape. (Vir: lasten vir)

Slika 14: Srčasta oblika francoske kape. (Vir: lasten vir)

Izbral sem tip francoske kape, ki je prikazan na sliki 11, saj mi je takšna oblika zelo zanimiva in všeč. Najbolj priljubljena je bila v letih od 1553 do 1558, ko je na angleškem prestolu sedela hčerka Henrika VIII. in njegove prve žene Katarine Aragonske, kraljica Marija I. Angleška, prva okronana angleška kraljica, ki je ena mojih najljubših oseb v zgodovini Anglije.

3.2 Materiali in metode izdelave

Za izdelavo francoske kape sem potreboval naslednje materiale in pripomočke:

- laneno blago – 1 meter
- žico – 1 meter
- bombaž – 1 meter
- črni poliester – 1 meter
- beli poliester – 1 meter
- čipke in trakove – 1 meter
- nakit (trak iz umetnih perl) – 50 centimetrov
- lepljivo medvlogo
- sukanec
- šivanke
- krojaški meter
- bucike
- pritiskač
- klešče
- pisalo

- papir za krojenje
- škarje za papir
- škarje za blago
- šivalni stroj
- stroj za opletanje
- likalno postajo.

Nato sem začel izdelovati po naslednjem postopku:

1. Najprej sem narisal kroj spodnjega in zgornjega dela na papir (slika 15) ter ga narisal še na blago, kjer sem dodal še 1 cm dodatka za šiv. Kroj spodnjega in zgornjega dela kape sem položil tudi na lepljivo medvlogo, vendar brez dodatkov za šiv. Na tkanino, ki sem jo izbral za vlečko, sem položil tudi ta kroj.

Slika 15: Narisan in izrezan kroj. (Vir: lasten vir)

2. S šivalnim strojem sem najprej sešil zgornji in spodnji del kape iz lanu (slika 16). Nato je sledilo šivanje zgornjega in spodnjega dela kape iz osnovnih materialov. Na spodnji del kape iz osnovnega materiala sem našil čipko (slika 17), na zgornjem delu pa sem čipko vstavil med oba krojna dela ob sestavi, da sem tako dosegel efekt čipkastega roba (slika 18).

Slika 16: Notranja spodnji in zgornji del kape. (Vir: lasten vir)

Slika 17: Blago s čipko, prišito na spodnji del (Vir: lasten vir)

Slika 18: Blago s čipko, prišito na zgornji del. (Vir: lasten vir)

3. Na zunanjem robu notranjega spodnjega dela kape sem sešil kanal, v katerega sem vstavil žico za oblikovanje (slika 19).

Slika 19: Notranja spodnji in zgornji del kape z izdelanim tunelom in žičnim ogrodjem. (Vir: lasten vir)

4. Oba dela kape (spodnji in zgornji) sem na notranjem loku sešil skupaj (slika 20). Na notranji sestavni šiv sem zatem našil vlečko, ki sem jo pred tem po robovih opletel s strojem za opletanje (slika 21).

Slika 20: Sestavljena zgornji in spodnji del kape. (Vir: lasten vir)

Slika 21: Prišita vlečka. (Vir: lasten vir)

5. Notranji šiv sem nato obdelal z robnim trakom in s tem dosegel čisto izdelavo.
6. Sledilo je še ročno šivanje traku iz umetnih perl, ki so pokrivalo naredile bolj svečano.
7. Ogrodje sem na lutki prilagodil obliki glave in na zadnji stran spodnjega dela kape prišil še pritiskač.

8. Tako sem končal izdelavo kape, katere končni videz je prikazan na slikah od 22 do 26.

Slika 22: Pogled na dokončan izdelek od spredaj. (Vir: lasten vir)

Slika 23: Pogled na dokončan izdelek od zadaj. (Vir: lasten vir)

Slika 24: Pogled na dokončan izdelek z leve. (Vir: lasten vir)

Slika 25: Pogled na dokončan izdelek z desne. (Vir: lasten vir)

Slika 26: Pogled na dokončan izdelek od zgoraj. (Vir: lasten vir)

4. REZULTATI

Izdelal sem francosko kapo, podobno tisti, ki jo je v poznejših letih svojega življenja nosila Marija I. Angleška. Kapa se od prvotne oblike francoskih kap zelo razlikuje, saj spodnji del bolj izstopa in ima izrazitejše robove ter sploščen vrh.

5. RAZPRAVA

Za izdelek sem porabil približno 12 ur dela na roko in na šivalni stroj, za kar bi samo z ročnim delom porabil bistveno več časa. Sprva sem nameraval izdelek v celoti narediti ročno, vendar sem se odločil, da ga bom večinoma naredil s šivalnim strojem. Trak iz umetnih biserov sem kljub vsemu na kapo prišil ročno.

KALKULACIJA STROŠKOV

UPORABLJENI MATERIALI	KOLIČINA	VREDNOST (eur)
Laneno blago	1,00 m	9,90
Beli saten	1,00 m	12,90
Črno blago	0,50 m	5,70
Bela bombažna tkanina	1,00 m	6,20
Čipkasti trakovi	2 m	5,00
Lepljiva medvloga (debelejša za torbice)	1,00 m	8,90
Pritiskač za ročno šivanje	1 paket (3 kom)	3,50
Trak z umetnimi perlami	50 cm	3,50
Sukanec – črni	4 kosi	30,40
Sukanec - beli	4 kosi	30,40
STROŠKI MATERIALOV SKUPAJ:		116,40

6. DRUŽBENA ODGOVORNOST

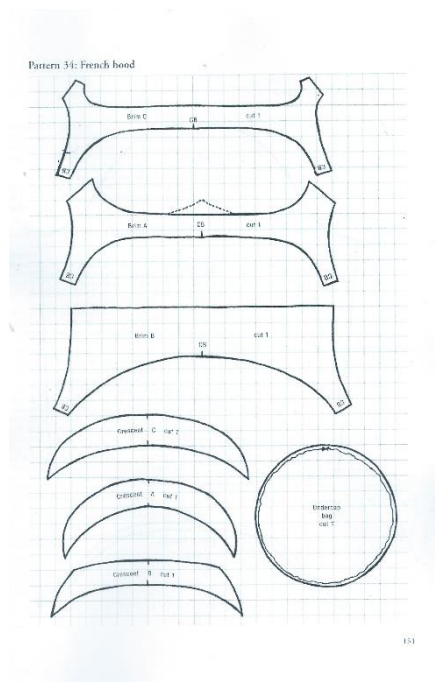
Družbena odgovornost je naša odgovornost za vplive svojih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, da s preglednim in etičnim ravnanjem prispevamo k trajnostnemu razvoju. Menim, da kot bodoči modni oblikovalec lahko na tem področju zelo veliko prispevam. Tudi v tej nalogi sem zato zelo skrbno načrtoval, kako bom inovacijski predlog izvedel od začetne zamisli do končnega izdelka. Še posebno sem pazil pri pravilnem načrtovanju porabe tkanine in materiala, ki sem ju pri krojenju maksimalno izkoristil in pri tem proizvedel minimalno količino odpadkov. S tem sem prispeval k zmanjšanju odpadkov v naravnem okolju, posledično pa tudi k zmanjšanju proizvodnje CO₂ in s tem k manjšim toplogrednim izpustom. Nekaj malega sem z raziskovanjem prispeval tudi k varovanju kulturne dediščine, saj z njenim ohranjanjem skrbimo za velik zaklad znanja iz zgodovine, ki se tako prenaša na mlajše rodove in skrbi za našo bogato kulturo še naprej.

7. ZAKLJUČEK

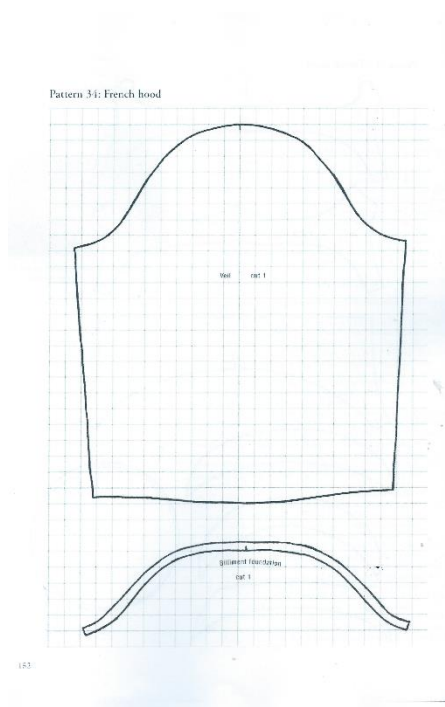
Po zadanem začetnem cilju sem prišel do konca svojega inovacijskega predloga z naslovom Francoska kapa skozi obdobje Tudorjev. Z velikim zanimanjem sem si ogledoval vse fotografije slik iz preteklosti in ohranjene zgodovinske zapise, ki sem jih našel iz časa, ki me resnično zelo privlači. Takoj sem pričel z risanjem svojih barvnih skic in z razmišljanjem, kako bi se sam lotil izdelave takšnega pokrivala. S pomočjo literature sem našel tudi ustrezen kraj za krojenje določene kape iz tistega časa, ki pa sem ga sam moral ustrezno povečati. Izdelava francoske kape je sicer precej dolgotrajno delo, saj vsebuje veliko potrpljenja in šivanja na roko in/ali stroj.

S končnim izdelkom sem zadovoljen, čeprav se sprva z lepljivo medvlogo ni dalo narediti lepega sploščenega vrha s konci, zato sem uporabil žico. Naloga se mi zdi zelo uporabna, in koristna za bralce, ki bi radi izvedeli več o pokrivalu, ki ga velikokrat vidimo na portretih renesančnega plemstva, o njegovi zgodovini in o njegovi izdelavi.

8. PRILOGE

Slika 27: Kroj francoske kape za zgornji in spodnji del. (Vir: Jane Malcolm-Davies in Ninia Mikhaila, *The Tudor Tailor: Reconstructing 16th-century Dress*, 2006, London, Batsford, 18. 1. 2020)

Slika 28: Kroj vlečke. (Vir: Jane Malcolm-Davies in Ninia Mikhaila, *The Tudor Tailor: Reconstructing 16th-century Dress*, 2006, London, Batsford, 18. 1. 2020)

9. VIRI IN LITERATURA

9.1 Spletni viri besedila

Vir 1: Dostopno na URL-naslovu:

<http://www.elizabethancostume.net/headwear/frenchhood.html> (27. 11. 2019)

Vir 2: Dostopno na URL-naslovu: <https://adamselindisdress.blog/2014/09/16/how-to-make-french-hoods/> (27. 11. 2019)

Vir 3: Dostopno na URL-naslovu: https://en.wikipedia.org/wiki/French_hood (27. 11. 2019)

9.2 Viri slikovnega gradiva

Slika 1: Anne Boleyn s prvotno obliko francoske kape. (Dostopno na URL-naslovu: <http://conorbynex.blogspot.com/2015/12/above-most-well-known-portrait-of-anne.html>, 14. 12. 2020)

Slika 2: Koničasta oblika kape. (Dostopno na URL-naslovu: <https://www.pinterest.cl/pin/14636767513791633/>, 14. 12. 2020)

Slika 3: Marija I. Angleška z ravno obliko francoske kape (primer 1).

(Dostopno na URL-naslovu: https://sl.wikipedia.org/wiki/Marija_I._Angle%C5%A1ka, 14. 12. 2020)

Slika 4: Ravna oblika francoske kape (primer 2).

(Dostopno na URL-naslovu: <https://www.pinterest.co.uk/pin/279997301816257225/> , 14. 12. 2020)

Slika 5: Srčasta oblika francoske kape.

(Dostopno na URL-naslovu: <https://www.bizarrenoirshop.com/products/tudor-inspired-historical-renaissance-headress-in-light-blue>, 14. 12. 2020)

Slika 6: Kraljica Elizabeta I. kot mlado dekle.

(Dostopno na URL-naslovu: <https://blog.oup.com/2011/11/elizabeth/>, 3. 1. 2020)

Slika 7: Portret mlade princese Doroteje Danske.

(Dostopno na URL-naslovu: <https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/jan-gossaert-jean-gossart-a-young-princess-dorothea-of-denmark>, 3. 1. 2020)

Slika 8: Katarina Howard s francosko kapo iz bele tkanine in trakom.

(Dostopno na URL-naslovu: [https://de.wikipedia.org/wiki/Catherine_Howard#/media/Datei:Holbein,_Hans_\(II\)_-Portrait_of_a_lady,_probably_of_the_Cromwell_Family_formerly_known_as_Catherine_Howard.jpg](https://de.wikipedia.org/wiki/Catherine_Howard#/media/Datei:Holbein,_Hans_(II)_-Portrait_of_a_lady,_probably_of_the_Cromwell_Family_formerly_known_as_Catherine_Howard.jpg), 3. 1. 2020)

Slika 9: Portret kraljice Elizabete I. Angleške.

(Dostopno na URL-naslovu: <https://www.history.com/topics/british-history/elizabeth-i>, 3. 1. 2020)

Slika 10: Koničasta oblika francoske kape. (Vir: lasten vir)

Slika 11: Ravna oblika francoske kape, primer 1. (Vir: lasten vir)

Slika 12: Ravna oblika francoske kape, primer 2. (Vir: lasten vir)

Slika 13: Polkrožna oblika francoske kape. (Vir: lasten vir)

Slika 14: Srčasta oblika francoske kape. (Vir: lasten vir)

Slika 15: Narisan in izrezan kroj. (Vir: lasten vir)

Slika 16: Laneno blago, prišito na lepljivo medvlogo. (Vir: lasten vir)

Slika 17: Izdelano ogrodje francoske kape. (Vir: lasten vir)

Slika 18: Blago s čipko, prišito na zgornji del. (Vir: lasten vir)

Slika 19: Blago s čipko, prišito na spodnji del. (Vir: lasten vir)

Slika 20: Sestavljena zgornji in spodnji del kape. (Vir: lasten vir)

Slika 21: Prišita vlečka. (Vir: lasten vir)

Slika 22: Pogled na dokončan izdelek od spredaj. (Vir: lasten vir)

Slika 23: Pogled na dokončan izdelek od zadaj. (Vir: lasten vir)

Slika 24: Pogled na dokončan izdelek z leve. (Vir: lasten vir)

Slika 25: Pogled na dokončan izdelek z desne. (Vir: lasten vir)

Slika 26: Pogled na dokončan izdelek od zgoraj. (Vir: lasten vir)

Slika 27: Kroj francoske kape za zgornji in spodnji del. (Vir: Jane Malcolm-Davies in Ninya Mikhaila, *The Tudor Tailor: Reconstructing 16th-century Dress*, 2006, London, Batsford, 18. 1. 2020)

Slika 28: Kroj vlečke (Vir: Jane Malcolm-Davies in Ninya Mikhaila, *The Tudor Tailor: Reconstructing 16th-century Dress*, 2006, London, Batsford, 18. 1. 2020)

9.3 Literatura

Jane Malcolm-Davies, Ninya Mikhaila, *The Tudor Tailor: Reconstructing Sixteenth-Century Dress*, 2006, London, Batsford

Bronwyn Cosgrave, *Costume & Fashion: A Complete History*, 2000, London, Hamlyn

Kathryn Hennessy, *Fashion: The Ultimate Book of Costume and Style*, 2012, London, Dorling Kindersley Limited

François Boucher, Yvonne Deslandres: *A History of Costume in the West*, 1987, London, Thames and Hudson